

LA PARTICIPACIÓ EN ELS CENTRES DOCENTS

EL PROCÉS DE RENOVACIÓ DELS CONSELLS ESCOLARS

Els consells escolars són l'òrgan màxim de participació de la comunitat educativa en el govern del centres docents. Per la seva composició, són l'únic espai en què hi ha representats els diferents agents educatius: professorat, personal d'administració i serveis, pares i mares i alumnat. La participació institucional en l'àmbit educatiu es fa també a través dels consells escolars, que representen la garantia que té tota persona de manera voluntària d'exercir el seu dret a participar.



En l'actual regulació de la composició i les funcions dels consells escolars dels centres docents sostinguts amb fons públics, es constata diferències significatives entre el sector públic i el sector privat concertat, especialment en la representació del municipi i en les atribucions de la presidència del consell escolar.

Malgrat aquestes diferències, el funcionament dels consells escolars és fonamental per a la pràctica i els hàbits democràtics del nostre sistema educatiu, i la participació de tots els sectors implicats en el procés electoral de renovació dels actuals consells és un indicador rellevant de l'estat actual de la participació en els centres.

LES ELECCIONS A BARCELONA

La renovació de la meitat de cada consell escolar de centre comporta un important procés electoral que afecta 255 centres públics i 247 centres concertats. Cal renovar aproximadament 1.300 llocs als consells escolars dels centres públics i 1.265 llocs als dels centres concertats.

Per donar algunes dades de referència de la importància i les dimensions que té la renovació dels consells escolars a la nostra ciutat, val la pena recordar que en la darrera convocatòria, al desembre de l'any 1998, van ser emesos als centres públics¹ 43.342 vots, 13.762 dels quals corresponen a mares i pares, i 23.202 a l'alumnat de secundària. Xifres que donen una idea que actualment els consells escolars de centre són una de les xarxes més importants i extenses de participació i coresponsabilitat de què disposa la ciutat de Barcelona. Tant pel nombre de centres i persones afectades directament, com pel nombre de famílies que representen.

Naturalment, en les anteriors renovacions el percentatge de participació dels diferents sectors no ha estat homogeni, fruit entre altres factors del caràcter asimètric dels consells escolars compostos per sectors professionals i representació de famílies i d'alumnat.

El sector amb més participació¹ és el professorat, amb un 94% a primària i un 87% a secundària; seguit de l'alumnat de secundària, amb un 57%, i el darrer sector és el de mares i pares, amb una participació d'un 19% a primària i un 3% a secundària.

ALGUNS REPTES DE LA RENOVACIÓ

Malgrat la importància ja expressada de la participació en les anteriors renovacions, és obvi que és possible i desitjable aconseguir un increment de la participació dels sectors no professionals de l'educació.

Aquest creixement de la participació passa per una decidida política informativa sobre la importància del paper dels consells escolars en el sistema educatiu com a viver democràtic de la societat. Aquesta política informativa és responsabilitat de tots els estaments, institucions, associacions i federacions, però sobretot de l'autoritat educativa.

L'increment de la participació del sector de mares i pares en l'ensenyament secundari és un repte per a la implicació de les famílies en l'educació dels seus fills i filles.

La promoció de la participació de l'alumnat ha d'anar més enllà de l'acte electoral perquè sigui un autèntic aprenentatge de valors democràtics. La participació de l'alumnat i sobretot de les famílies de recent immigració en els òrgans de participació és un indicador de normalització dels centres.

El procés electoral de renovació i els seus resultats han de ser igual de transparents per al sector públic com per al sector concertat.

Quan disposem de les dades d'aquest període electoral, podrem valorar fins a quin punt aquestes eleccions han estat un pas més en la consolidació de la cultura de participació en el sistema educatiu de la nostra ciutat. ■

Secretaria del Consell Escolar Municipal
CEMBCN@eresmas.com

«El funcionament dels consells escolars és fonamental per a la pràctica i els hàbits democràtics del nostre sistema educatiu»

1. Eleccions als consells escolars.

Informe sobre la participació als consells escolars dels centres docents públics de la ciutat de Barcelona. Secretaria del Consell Escolar Municipal: febrer del 1999.